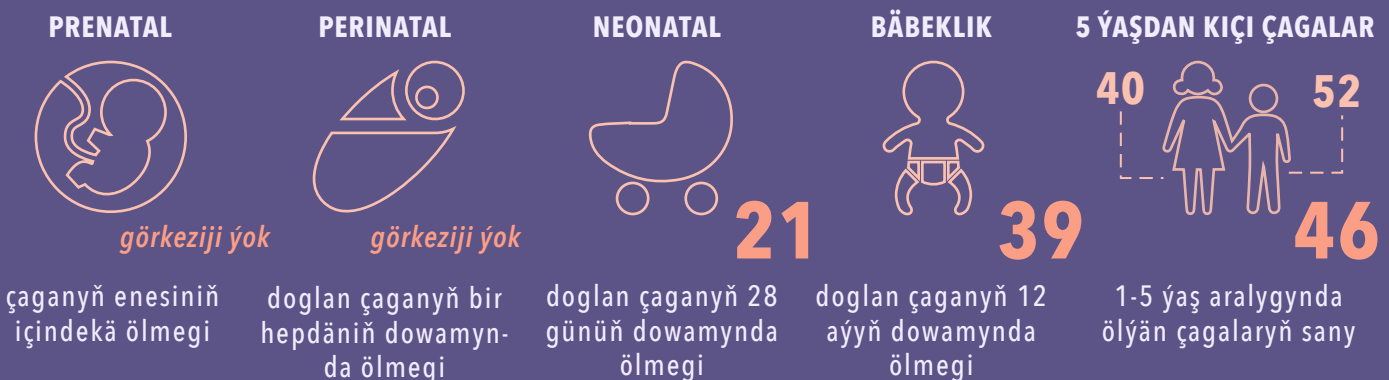

ÇAGALAR: TÜRKMENISTANDAKY ÇAGA ÖLÜMÇİLİĞİ BARADA FAKTLAR

UNICEF: Türkmenistanda çaga ölümçiligi sanlarda (her 1000 çagadan)

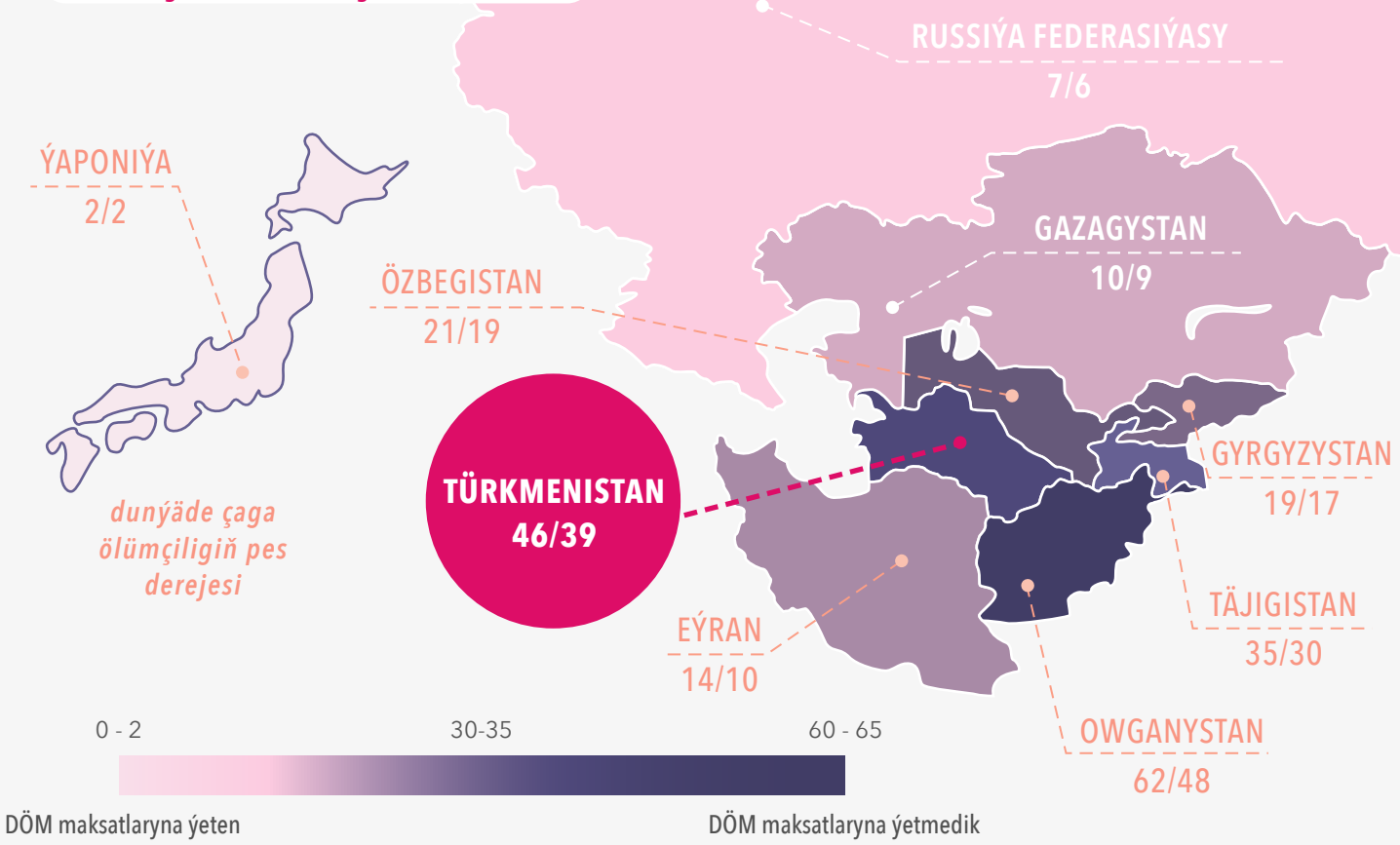
HALKARA DÜŞÜNJELERI

Birleşen Milletler Guramasy tarapyndan 2015-nji ýylda kabul edilen Durnukly Ösüş Maksatnamasy (DÖM) hemme çagalara sagdyn durmuşy üpjün etmäge we ýaramly şertleri döretmegi ýardam bermäge gönükdirilendir. Türkmenistan bu Maksatnamany goldaýar.

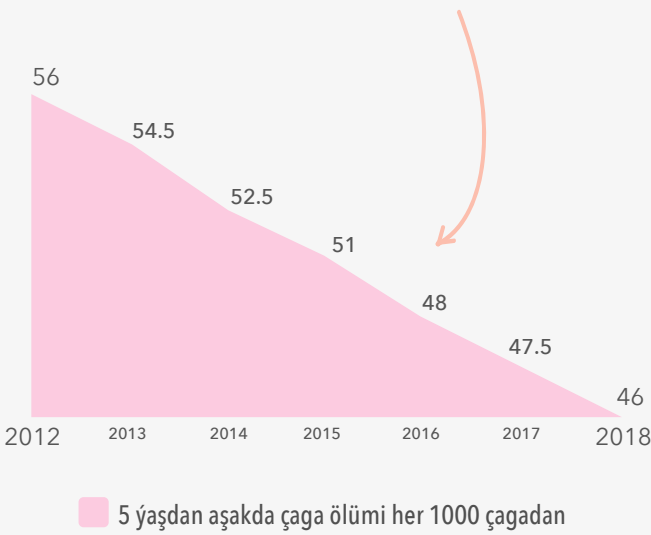
Durnukly Ösüşiň esasy maksady 2030-njy ýyla çenli bäbekleriň we 5 ýaşa çenli çagalaryň önüni alyp boljak ölümçiligini togtatmakdyr.

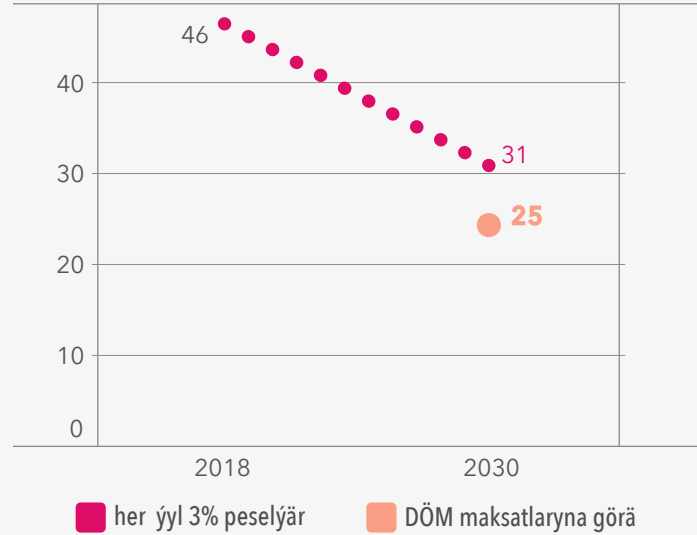
DEÑEŞDIRMEK ÜÇIN SANLAR

2012 ÝYLDAN BÄRI ÇAGALARYŇ ÖLÜMÇİLİĞİ 18% PESELDI ~ 3% HER ÝYL

ÇAKLAMALAR: 5 YAŞDAN AŞAK ÇAGA ÖLÜMİ HER 1000 ÇAGADAN

ÇAGA ÖLÜMINIŇ ESASY SEBÄPLERI

5 ýaşa çenli çaga ölümçiliginiň ýarysyndan gowragy yönekeý we elýeterli çäreleriň kömegi bilen önüni alyp we bejerip boljak keseller sebäpli döreyär.

Medisina hyzmatlary

Düşünjeler/Sowatlylyk

	Prenatal anyklaýyş çäreleriň hiliniň pesligi (doga kemçilikleriň we dürli üýtgeşmeleriň USB boýunça wagtynda anyklanylmaslygy)		Aýallary göwrelilige taýynlamak, sagaltmak çäreleriniň we erkek adamlaryň arasynda geçirilýän barlag-sagaldyş işleriniň pesligi
	Täze bolan bäbeklere berilýän lukmançylyk kömeginiň hiliniň we tehniki üpçünçiliginiň taýýarlygynyň pesligi		Aýallaryň maşgala meýilleşdirme biliminiň pesligi ýa-da bu meselede olaryň ygtyýarsyz bolmagy
	Täze bolan bäbeklere berilýän lukmançylyk kömeginiň hiliniň we tehniki üpçünçiliginiň taýýarlygynyň pesligi		Aýallaryň ýaşy boýunça çaga idetme, iýmitlendirme bilimleriniň ýetmezçiligi (esasan hem oba ýerlerinde)
	Lukmançylyk hyzmatlarynyň, derman serişdeleriniň, çaga iýmitleriniň hemişe elýeter bolmazlygy		Garyndaşara nikalar
	Kontrasepsiya (göwreliligiň önüni alýan) serişdeleriniň hemişe elýeter bolmazlygy ýa-da gymmatlygy		Ýurtda çaga ölümçiliginiň sebäplerini öwrenýän resmi barlaglar, ylmy işler çykarylmaýar. Saglygyň hödürän sebäpleri halkara derejede öwrenilip tassyklanan sebäplere esaslanýar.

Çeşmeler:

UNICEF Data: Monitoring the situation of children and women (<https://data.unicef.org/country/tkm/>)

Surat:

Kieu Thi Kim Cuong, lastspark, Symbolon, Setyo Ari Wibowo, Luis Prado, Yafet bouchagra -- the Noun Project; Freepik.com

